

تعالی جایگاه زن در اندیشه امام خمینی(ره)

امام خمینی(ره) در یک مصاحبه مطبوعاتی فرمودند...

خبرگزاری مهر- امام خمینی(ره) در یک مصاحبه مطبوعاتی فرمودند: "مرد و زن هر دویشان در اسلام اختیارات دارند. اگر اختلافاتی هست برای هر دو هست و آن مربوط به طبیعت آنان است."

بدون شک، افراد در دنیای اسلام، به اسلام به عنوان دین و رسالتی از سوی خداوند تعالی ایمان دارند. این ایمان در میان بسیاری از مسلمین در طول قرن ها با انحراف از رهبری اصیل اسلامی، شور و هیجان خود را از دست داده بود و خصوصا بعد از آنکه جهان اسلام با دوران استعمار مواجه شد و استعمارگران برای از بین بردن این اعتقاد و تهی کردن آن از محتوای انقلابی و بالنده آن، تلاش بسیار کردند، بیشتر مسلمانان، تغییرات اسلامی که خداوند آن را امت متعادل و میانه رو قرار داده تا گواه بر همه جهانیان باشند و برترین امتی هستند که از میان بشر برگزیده شده است را از یاد برده بودند، جز عده ای از مسلمانان در بخش محدودی از جهان اسلام که در آن، توده های مردم در حمایت از رهبر فرزانه خود اجتماع کردند و در برابر طاغوت بپا خاستند.

اما زن که اراده و قدرت خود را در ایجاد نهضت و انقلاب، از دست داده بود، در دنیایی آکنده از زور و فشار تحمیل شده از سوی سه عامل به سر می برد:

نسبت ها و آداب اجتماعی

حکومت سلطه گر

سنت های {نادرست} جامعه

امت اسلامی در طول قرون و اعصار، انحرافات زیادی در حاکمان و سردمداران مشاهده کرده بود و به همین سبب، بسیاری آداب و رسوم و سنت های اجتماعی رایج، ایجاد شده و به مرور زمان، جنبه تقدس دینی پیدا کرده بود و برای بسیاری از مردم، غیرممکن بود که بتوانند به سادگی از قید و بند این آداب و رسوم رهایی پیدا کنند، همان سنت هایی که با دیدگاه عقب مانده و متحجر بر زندگی زن سایه افکنده بود و به صورت مختصر عبارتند از:

استفاده از زن برای خدمت به مرد و عدم همفکری با او به عنوان موجودی مستقل.

محرومیت زن از فرصت هایی که موجب پیشرفت فکری، ذهنی، امکانات و توانایی های او می گردید.

القای این فکر که موضع گیری در مسائل سیاسی و انسانی، او را از زنانگی و طبیعت خلقت زنانه خود دور می کند.

اینکه همنشینی با عالمان و اندیشمندان و بهره گیری از اندیشه آنان و سوال و جواب، پدیده ای ناپسند از نظر اجتماعی است.

غفلت از نقش زن در منزل و تلاش او که از نظر جامعه، مجانی و رایگان باید انجام می شد؛ یعنی زنی که در خارج از منزل به کار اشتغال داشت، وقتی به منزل بازمی گردد باید ساعاتی برابر با کار خارج از خانه، در منزل کار کند بدون آنکه مزدی داشته باشد، و این کار خانه و رسیدگی به فرزندان وظیفه او محسوب می شود در حالی که مرد به کارهای مورد علاقه خود و سرگرمی هایش می پردازد و در کار منزل به او کمک می کند و اگر از کوتاهی های زن - به نظر خود - در کار منزل چشم پوشی کند، از نظر جامعه مردی با اخلاق و خوش خلق محسوب می شود.

حکومت سلطه گر

حکومت های سلطه گر، خشونت و پایمال کردن حق زنان را از طریق احاطه بر وسایل ارتباطی دیداری، شنیداری و مکتوب، اعمال می کنند و همچنین به وسیله موسسات آموزشی که این روش ها عبارتند از:

1- مراکز تولیدی که تحت نظر نظام سلطه گر هستند در وسایل ارتباط جمعی و از طریق تبلیغات، بر نقش مصرف کنندگان زن تاکید می کنند و برای محصولات لوکس خود، از اسباب بازی بچگانه تا لوازم آرایشی، این گونه تبلیغ می کنند تا مصرف هر چه بیشتر که توسط زنان انجام می شود، روز به روز بیشتر از او سلب اراده کند و او را از محتوای انسانی خود تهی نموده و این را به خانواده ها هم منعکس نماید.

2- وسایل ارتباط جمعی و موسسات آموزشی، نوعی علاقه و احساس تمایل نسبت به نیروهای خارجی سلطه گر ایجاد می کند و در ذهن مردم، نسبت به مشکلات اجتماعی واکنش ایجاد کرده و از این طریق آنان را به ترک کشور خود و مهاجرت به خارج تشویق می کنند.

این آشفتگی اجتماعی و روحی عمیقی که از زمان ورود استعمار به کشورهای اسلامی برای زن پیش آمد، نتیجه نامناسبی برای زن بوجود آورد که عبارت است از ویژگی‌ها و مشخصاتی که به زن نسبت داده می‌شود. مثلا زن را موجودی فاقد فهم و درک، کم‌همت، فاقد تعقل، اسرافکار، پرحرف، منبع شر و صفت‌های دیگری که میراث جامعه استعمارزده است، معرفی می‌کند.

زن ناگزیر است که از این ویژگی‌های نادرستی که به او نسبت داده می‌شود رهایی پیدا کند؛ همان ویژگی‌هایی که شخصیت واقعی زن را از او سلب می‌کند.

این آزادی را کسی جز خود زن نمی‌تواند به وی اعطا کند؛ یعنی #171;آزادی روحی" را کسی از خارج وجود زن نمی‌تواند ایجاد کند. امام(ره) تاکید می‌کنند که حق، گرفتنی است و خود به خود داده نمی‌شود و زن باید خود را از صفات نادرست که به او نسبت داده شده رها کند، که برای این کار دو راه وجود دارد:

برداشت صحیح از سرشت و طبیعت زن

در عهد باستان قوانین روم، موجودات زنده را به دو گروه اشخاص و اشیاء تقسیم می‌کرد. اشخاص عبارت بودند از مردان صاحب دارایی و اشیاء هم شامل بردگان، حیوانات و زنان بود. دیدگاه تحقیر زنان در جوامع حاکم بود، خصوصا اینکه دین مسیح که از تمدن روم تاثیر پذیرفته بود، سرشت زن را پایین تر از سرشت مرد می‌دانست و در گذشته نه چندان دور، در کلیساها بحث بر سر این مساله بود که آیا روح زن، روح انسانی است یا نه. برخی از مسلمانان هم عقیده دارند که زن از طبیعت کج و ناصاف خلق شده است، اما مکتب اهل بیت(ع) تاکید دارد که مرد و زن، سرشتی یکسان دارند: #171;ای گروه مردمان! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را گروه گروه و قبیله قبیله قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید." سوره حجات، آیه 13

امام خمینی(ره) در یک مصاحبه مطبوعاتی فرمودند: #171;مرد و زن هر دویشان در اسلام اختیارات دارند. اگر اختلافاتی هست برای هر دو هست و آن مربوط به طبیعت آنان است."

امام بنابر گفته دخترایشان، زهرا مصطفوی در مقاله امام و حقوق زن تاکید داشتند که زن باید در جایگاه رفیع انسانی باقی بماند، زیرا خداوند او را با کرامت خلق کرده است: #171;به راستی که فرزندان آدم را کرامت دادیم."